

PROVINCIAAL
ONDERWIJS
VLAANDEREN

Richtpunt campus Buggenhout

Doelenpakket

Vak _2A_PAV MAVO-Nederlands

2de graad SO

Arbeidsmarktfinaliteit

Basisvorming

Uitgangspunten

Het pedagogisch project is de motor van het schooleigen curriculum

Het pedagogisch project van de school bepaalt welke accenten er worden gelegd en welke keuzes er worden gemaakt bij de opbouw van het schooleigen curriculum.

- **Eerste graad**
Het is de school die bepaalt welke eindtermen binnen eenzelfde vak/vakkenclusters en binnen dezelfde onderwijstijd geïntegreerd worden aangeboden. De lessen differentiatie worden ingevuld als een remediëring en een verdieping van onderdelen van de basisvorming (eindtermen) of als een verdieping in klassieke talen.
Aan de lessen van de basisopties-pakketten in het 2e jaar worden leerplandoelen van de POV leerplannen basisopties-pakketten gekoppeld.
- **Tweede/derde graad**
Het is de school die bepaalt welke onderwijsdoelen, ongeacht het eindtermen, cesuurdoelen, specifieke eindtermen of onderwijsdoelen (voor de onderdelen) van de beroepskwalificatie(s) betreft, binnen eenzelfde vak/vakkenclusters en binnen dezelfde onderwijstijd geïntegreerd worden aangeboden.

Leerplandoelen zijn minimumdoelen

Het leerplan legt minimumdoelen vast, die resulteren in een minimum aan kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes die de leerlingen moeten bereiken. Een school bepaalt zelf wat ze bovenop deze minimumdoelen aan bod wil laten komen in de lessen. Ook de onderwijsmethode kiest de school zelf.

Het leerplan gebruikt de taxonomie van Bloom

Het beheersingsniveau van elk doel wordt gekoppeld aan de taxonomie van Bloom. Op die manier hanteren de leraren een gelijkaardig begrippenkader doorheen het leerplan van de basisvorming en de leerplannen van het specifieke gedeelte. Elk onderwijsdoel bestaat uit een competentiegerichte formulering van het doel waarbij het handelingswerkwoord evalueerbaar gedrag uitdrukt. De volgende handelingswerkwoorden, onderverdeeld in zes categorieën, komen voor:

- **Onthouden**
De leerling onthoudt het materiaal zoals het gepresenteerd is. Het gebruikte werkwoord is herkennen.
- **Begrijpen**
De leerling voegt iets toe aan kennis (een eigen voorbeeld geven), voert een bewerking uit op kennis (een logische conclusie afleiden) of legt verbanden tussen voorkennis en nieuwe kennis (een oorzaak-gevolg relatie geven). Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: aanvullen, beschrijven, bespreken, illustreren, relaties leggen tussen, onderbouwen, onderscheiden, ordenen, toelichten, verklaren, vergelijken, verwoorden, ...
- **Toepassen**
De leerling voert oefeningen uit of lost problemen op. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: beheren, bepalen, berekenen, demonstreren, gebruiken, hanteren, handelen, herleiden, lokaliseren, oplossen, rekenen, gedrag stellen, toepassen, uitvoeren, uitwerken,

voorstellen, ...

- Analyseren

De leerling kan een geheel verdelen in onderdelen en bestuderen hoe de onderdelen aan elkaar en aan het geheel gerelateerd zijn en hoe ze elkaar beïnvloeden. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: analyseren, benoemen, beschrijven, het geven van een redenering, onderscheiden, onderzoeken, ordenen, verwerken, verwoorden, ...

- Evalueren

De leerling kan een oordeel geven en dat oordeel onderbouwen aan de hand van criteria en standaarden. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: beargumenteren, beoordelen, bijsturen, evalueren, maken keuzes, reflecteren, ...

- Creëren

De leerling bedenkt een alternatieve hypothese of een eigen aanpak om een taak uit te voeren of maakt nieuwe, originele producten. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: produceren, zich creatief uitdrukken, ideeën genereren, creëren, ontwerpen, ...

Status van een onderwijsdoel

- AEE = aanbieden / evalueren / eindverantwoordelijke

De leraar van dit onderwijsdoel biedt het onderwijsdoel aan binnen het eigen vak/de activiteit en heeft de verplichting om dit onderwijsdoel mee te nemen in de evaluatie. Ingeval een AEE onderwijsdoel aan meerdere leraren/vakken is toegekend zal iedere leraar/vak dit onderwijsdoel binnen de eigen vakspecifieke context aanbieden en evalueren.

- AE = aanbieden / evalueren

De leraar van dit onderwijsdoel biedt het onderwijsdoel aan binnen het eigen vak/de activiteit en komt samen met de eindverantwoordelijke(n) tot een gemeenschappelijke evaluatie van dit onderwijsdoel.

- A = aanbieden

De leraar van dit onderwijsdoel biedt het onderwijsdoel aan binnen het eigen vak/de activiteit met het oog op verankering van de kennis/vaardigheid/attitude zonder dit onderwijsdoel mee te nemen in de evaluatie. Evalueren kan enkel als de status van het onderwijsdoel in onderling overleg met de AEE verantwoordelijke wordt aangepast.

AE: Leerplandoel basisvorming | 2D_DA_A

Sleutelcompetentie lichamelijke en geestelijke gezondheid
Gezonde levensstijl en mentaal welbevinden

01.02

De leerlingen ontwikkelen gezondheidsvaardigheden in functie van hun fysiek en mentaal welzijn binnen verschillende thema's.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2A

Sleutelcompetentie Nederlands
Taalvaardigheden

02.01

De leerlingen bepalen het onderwerp, de hoofdgedachte en de hoofdpunten bij het doelgericht lezen en beluisteren van teksten.

Tekstkenmerken voor receptie:

- Herkenbare structuur
- Heldere samenhang en duidelijke verbanden
- Standaardnederlands, soms andere taalvariëteiten
- Voornamelijk frequente woorden
- Eenvoudig figuurlijk taalgebruik
- Concrete inhoud
- Lage tot gemiddelde informatiedichtheid
- Variatie aan tekstsoorten

Bijkomend voor mondelinge receptie:

- Normaal spreektempo

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2A

Sleutelcompetentie Nederlands
Taalvaardigheden

02.02

De leerlingen beoordelen doelgericht informatie op betrouwbaarheid, correctheid en bruikbaarheid bij het lezen en luisteren.

Kennis

Nepnieuws - Pro

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2A

Sleutelcompetentie Nederlands
Taalvaardigheden

02.03

De leerlingen selecteren relevante informatie bij het lezen en beluisteren van teksten.

Tekstkenmerken voor receptie:

- Herkenbare structuur
- Heldere samenhang en duidelijke verbanden
- Standaardnederlands, soms andere taalvariëteiten
- Voornamelijk frequente woorden
- Eenvoudig figuurlijk taalgebruik
- Concrete inhoud
- Lage tot gemiddelde informatiedichtheid
- Variatie aan tekstsoorten

Bijkomend voor mondelinge receptie:

- Normaal spreektempo

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2A

Sleutelcompetentie Nederlands
Taalvaardigheden

02.04

De leerlingen nemen notities bij het lezen en beluisteren van teksten.

Tekstkenmerken voor receptie:

- Herkenbare structuur
- Heldere samenhang en duidelijke verbanden
- Standaardnederlands, soms andere taalvariëteiten
- Voornamelijk frequente woorden
- Eenvoudig figuurlijk taalgebruik
- Concrete inhoud
- Lage tot gemiddelde informatiedichtheid
- Variatie aan tekstsoorten

Minimumvereisten voor de geproduceerde tekst:

- Inhoud en vorm afgestemd op het doel en op de doelgroep

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2A

Sleutelcompetentie Nederlands
Taalvaardigheden

02.05

De leerlingen spreken en schrijven doelgericht.

Minimumvereisten voor productie:

- Eenvoudige tekstopbouw
- Eenvoudige tekststructuur
- Redelijk herkenbare samenhang
- Frequente woorden
- Gepast register
- Concrete inhoud
- Lage tot gemiddelde informatiedichtheid
- Eenvoudige, vooral enkelvoudige zinnen
- Variatie aan tekstsoorten

Bijkomend voor schriftelijke productie:

- Gepaste lay-out
- Taalgebruik met aandacht voor Standaardnederlands, woordkeuze, spelling, interpunctie zinsbouw, helderheid, adequaatheid

Bijkomend voor mondelinge productie:

- Gepaste lichaamstaal
- Algemeen verstaanbaar taalgebruik met aandacht voor Standaardnederlands, uitspraak, woordkeuze, zinsbouw, helderheid, adequaatheid

Met behulp van ondersteunende middelen

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2A

Sleutelcompetentie Nederlands
Taalvaardigheden

02.06

De leerlingen drukken zich creatief uit met taal.

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2A

Sleutelcompetentie Nederlands
Taalbeschouwing

02.08

De leerlingen zetten doelgericht strategieën in ter ondersteuning van informatieverwerking en communicatieve handelingen.

Met inbegrip van context

Dit minimumdoel wordt doelgericht ingezet in functie van alle andere minimumdoelen binnen sleutelcompetentie 2.

De strategieën worden bepaald afhankelijk van de vaardigheid en de context waarin de opdracht gesitueerd is.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2A

Sleutelcompetentie Nederlands
Taalbeschouwing

02.09

De leerlingen zetten nieuw- en eerder verworven woordenschat in ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.

Tekstkenmerken voor receptie:

- Herkenbare structuur
- Heldere samenhang en duidelijke verbanden
- Standaardnederlands, soms andere taalvariëteiten
- Voornamelijk frequente woorden
- Eenvoudig figuurlijk taalgebruik
- Concrete inhoud
- Lage tot gemiddelde informatiedichtheid
- Variatie aan tekstsoorten

Minimumvereisten voor productie:

- Eenvoudige tekstopbouw
- Eenvoudige tekststructuur
- Redelijk herkenbare samenhang
- Frequentie woorden
- Gepast register
- Concrete inhoud
- Lage tot gemiddelde informatiedichtheid
- Eenvoudige, vooral enkelvoudige zinnen
- Variatie aan tekstsoorten

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2A

Sleutelcompetentie Nederlands
Taalbeschouwing

02.10

De leerlingen passen inzicht in het taalsysteem toe ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.

Kennis

Vormen van humor: ironie

Vormen van humor: overdrijving - *Pro*

Spelling van frequente woorden met vast en veranderlijk woordbeeld

Interpunctietekens: komma, dubbele punt, spatie

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2A

Sleutelcompetentie Nederlands
Taalbeschouwing

02.11

De leerlingen passen inzicht in taalgebruik toe ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.

Kennis

Tekstopbouwende elementen: tussentitel, alinea, benadrukte woorden, lay-out, afbeeldingen

Tekststructuur: inleiding, midden, slot

Talige elementen om tekstverbanden uit te drukken

Verbale en non-verbale communicatie

Van formele tot informele registers

Beleefdheidsconventies

Elementen van argumentatie: feit en mening, standpunt

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2A

Sleutelcompetentie Nederlands
Taal als cultuur

02.12

De leerlingen geven overeenkomsten en verschillen aan in taaluitingen, taalvariëteiten en talen.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2A

Sleutelcompetentie Nederlands
Literatuur

02.13

De leerlingen verwoorden de eigen beleving en interpretatie van literaire teksten.

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2D_DA_A

Sleutelcompetentie digitale competenties
Digitaal werken

04.01

De leerlingen gebruiken doelgericht courante functionaliteiten van vergelijkbare toepassingen om digitaal in interactie te gaan met mensen, systemen en diensten.

Met inbegrip van context

Dit leerplandoel wordt aangeboden en geëvalueerd in samenhang met leeractiviteiten van andere sleutelcompetenties.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2D_DA_A

Sleutelcompetentie digitale competenties
Digitaal werken

04.02

De leerlingen gebruiken doelgericht courante functionaliteiten van vergelijkbare toepassingen om digitale inhoud te creëren.

Met inbegrip van context

Dit leerplandoel wordt aangeboden en geëvalueerd in samenhang met leeractiviteiten van andere sleutelcompetenties.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2D_DA_A

Sleutelcompetentie digitale competenties
Digitaal werken

04.03

De leerlingen gebruiken doelgericht courante functionaliteiten van vergelijkbare toepassingen om digitale inhoud te beheren.

Met inbegrip van context

Dit leerplandoel wordt aangeboden en geëvalueerd in samenhang met leeractiviteiten van andere sleutelcompetenties.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AE: Leerplandoel basisvorming | 2D_DA_A

Sleutelcompetentie digitale competenties
Mediawijs handelen

04.04

De leerlingen respecteren ethische, sociale en legale regels bij het gebruiken van digitale technologie.

Kennis

Privacywet - *Pro*

Auteursrecht - *Pro*

Portretrecht - *Pro*

Netiquette - *Pro*

Met inbegrip van context

Dit leerplandoel wordt aangeboden en geëvalueerd in samenhang met leeractiviteiten van andere sleutelcompetenties.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AE: Leerplandoel basisvorming | 2D_DA_A

Sleutelcompetentie digitale competenties
Mediawijs handelen

04.05

De leerlingen passen maatregelen toe om zichzelf en anderen te beschermen tegen bedreigingen en risico's van de digitale wereld.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AE: Leerplandoel basisvorming | 2D_DA_A

Sleutelcompetentie sociaal-relatieve competenties
Interpersoonlijke relaties

05.01

De leerlingen gaan respectvol en constructief met anderen in interactie rekening houdend met elkaars grenzen.

Met inbegrip van context

Dit leerplandoel wordt aangeboden en geëvalueerd in leeractiviteiten van andere sleutelcompetenties.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2D_DA_A

Sleutelcompetentie sociaal-relatieve competenties
Samenwerken

05.02

De leerlingen werken samen met medeleerlingen aan de uitwerking van een gezamenlijk resultaat.

Met inbegrip van context

Dit leerplandoel wordt aangeboden en geëvalueerd in leeractiviteiten van andere sleutelcompetenties.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2A

Sleutelcompetentie burgerschap
Democratie

07.01

De leerlingen lichten de betekenis en de werking van de democratische rechtsstaat toe.

Kennis

Drie machten: wetgevende, uitvoerende, gerechtelijke - *Pro*

Scheiding der machten - *Pro*

Bestuursniveaus: Provincie, Vlaanderen en België - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Eindterm basisvorming | 2A

Sleutelcompetentie burgerschap
Democratie

07.02

De leerlingen lichten de principes van de democratische rechtsstaat toe.

Kennis

Grondrechten - *Pro*

Schending en naleving grondrechten - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2A

Sleutelcompetentie burgerschap
Democratie

07.03

De leerlingen lichten hun verantwoordelijkheid in de democratische rechtsstaat toe.

Kennis

Vrijwilligerswerk - *Pro*

Middenveld - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AE: Leerplandoel basisvorming | 2D_DA_A

Sleutelcompetentie burgerschap
Identiteit

07.04

De leerlingen reflecteren over het relationele, gelaagde en dynamische karakter van identiteit.

Kennis

Groepsidentiteit - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AE: Leerplandoel basisvorming | 2D_DA_A

Sleutelcompetentie burgerschap
Diversiteit

07.05

De leerlingen lichten toe hoe verschillende vormen van diversiteit verrijkend en uitdagend zijn voor het samenleven.

Kennis

Groepsdruk - *Pro*

Diversiteit aan groepen: verrijking en uitdagingen - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AE: Leerplandoel basisvorming | 2D_DA_A

Sleutelcompetentie burgerschap
Communicatie

07.06

De leerlingen gaan geïnformeerd, beargumenteerd en constructief in dialoog over maatschappelijke thema's.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2A

Sleutelcompetentie historisch bewustzijn
Historisch referentiekader

08.01

De leerlingen situeren historische fenomenen in tijd en ruimte op een gegeven tijdlijn met de courante historische periodes en op een kaart.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2A

Sleutelcompetentie historisch bewustzijn
Historische bronnen

08.02

De leerlingen vergelijken bronnen over eenzelfde historisch fenomeen met aandacht voor betrouwbaarheid.

Kennis

Standplaatsgebondenheid van de maker(s) en het doelpubliek - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2A

Sleutelcompetentie historisch bewustzijn
Historische beeldvorming

08.03

De leerlingen lichten betekenissen toe van historische fenomenen.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2A

Sleutelcompetentie historisch bewustzijn
Relatie tussen verleden, heden en toekomst

08.04

De leerlingen leggen aan de hand van voorbeelden gelijkenissen, verschillen en verbanden uit tussen vroeger en nu.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2A

Sleutelcompetentie ruimtelijk bewustzijn
Ruimtelijke patronen en processen

09.01

De leerlingen illustreren ruimtelijke gevolgen van demografische processen en economische processen.

Kennis

Natuurlijke aangroei - *Pro*

Bevolkingsgroei - *Pro*

Migraties - *Pro*

Productie en consumptie - *Pro*

Soorten stromen - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2D_DA_A

Sleutelcompetentie leercompetenties
Informatievaardigheden

13.01

De leerlingen kiezen en gebruiken doelgericht een zoekstrategie om diverse bronnen te selecteren in functie van een informatievraag.

Met inbegrip van context

Dit leerplandoel wordt aangeboden en geëvalueerd in leeractiviteiten van andere sleutelcompetenties.

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2D_DA_A

Sleutelcompetentie leercompetenties
Informatievaardigheden

13.02

De leerlingen verwerken op een kritische en systematische manier informatie uit diverse bronnen om een informatievraag te beantwoorden.

Met inbegrip van context

Dit leerplandoel wordt aangeboden en geëvalueerd in leeractiviteiten van andere sleutelcompetenties.

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2D_DA_A

Sleutelcompetentie leercompetenties
Taal leren

13.06

De leerlingen gebruiken schooltaal.

Met inbegrip van context

Dit leerplandoel wordt aangeboden en geëvalueerd in leeractiviteiten van andere sleutelcompetenties.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel basisvorming | 2D_DA_A

Sleutelcompetentie leercompetenties
Taal leren

13.07

De leerlingen gebruiken vaktaal.

Met inbegrip van context

Dit leerplandoel wordt aangeboden en geëvalueerd in leeractiviteiten van andere sleutelcompetenties.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AE: Leerplandoel basisvorming - Pro | 2D_DA_A

Sleutelcompetentie ondernemingszin
Duurzame keuzes maken

15.05

De leerlingen maken onderbouwde en duurzame keuzes rekening houdend met de gevolgen op korte en op lange termijn.

Beheersingsniveau Bloom: evalueren